

De regio's van deze gids

(zie de kaart in de binnenflap)

1 Bordeaux en de wijnstreek	blz. 95
2 Landes van de Médoc en Bassin d'Arcachon	blz. 193
3 Landes de Gascogne	blz. 227
4 Pays de l'Adour	blz. 263
5 Baskische kust en Labourd	blz. 299
6 Neder-Navarra en Soule	blz. 391
7 Béarn	blz. 447
8 Lot-et-Garonne	blz. 507

Aquitaine

Bordeaux, Landes, Baskenland, Lot-et-Garonne

Inhoud

1/ DE REIS VOORBEREIDEN

NAAR AQUITAINE

Met de auto	8
Met de trein	8
Met het vliegtuig	8

VOOR HET VERTREK

Het weer	10
Nuttige adressen	10
Overnachten	11
Uit eten	12

WAT IS ER TE DOEN?

Rubrieken in alfabetische volgorde	13
---	----

MET HET GEZIN

Bezienswaardigheden en activiteiten	22
--	----

MEMO

Evenementen	25
Leestips	30
Kranten en tijdschriften	31

2/ AQUITAINE ONDER DE LOEP

AQUITAINE VANDAAG

Bordelais	34
Landes	36
Tussen Lot en Garonne	39
Baskische kust	40
Aan de kant van de Pyreneeën	40

SMULLEN IN AQUITAINE

In Gironde	46
In Landes	48
In Lot-et-Garonne	49
In Béarn	49
In Baskenland	50

WIJNSTREKEN EN HUN WIJNEN

Van druif tot wijn	51
<i>Welk ras voor welke wijn?</i>	52
Bordeauxwijnen	55
<i>De kunst van het proeven</i>	59
Wijnen in het zuiden van Aquitaine	60

TRADITIES EN FOLKLORE

Dynamische streek	62
Twee streektalen	62
Landaise koeien- en stierengevechten	64
Baskische spelen	65
Baskische liederen	66

GESCHIEDENIS

Een begeerd land	67
Zij schreven geschiedenis	73
Pelgrims naar Santiago	75

KUNST EN CULTUUR

Gallisch-Romeinse sporen	78
Middeleeuwse stad	78
Van classicisme tot art deco	80
ABC van de architectuur	82
Enkele grote namen in Aquitaine	88
Aardewerk	90
Traditionele huizen	90

3/ STEDEN EN BEZIENSWAARDIGHEDEN

1 BORDEAUX EN DE WIJNSTREEK

Bordeaux	98
Côtes de Bordeaux	130
Saint-Macaire	136
Graves, Sauternes en Barsac	138
Entre-deux-Mers	145
La Réole	153
Saint-Émilion	156
Libourne	168
Blaye	175
Bourg	180
Haut-Médoc	184

2 LANDES VAN DE MÉDOC EN BASSIN D'ARCACHON

Soulac-sur-Mer	194
Lacanau-Océan	201
Arcachon	206
Bassin d'Arcachon	213

3 LANDES DE GASCOGNE

Parc naturel régional des Landes de Gascogne	228
Bazas	239
Château de Cazeneuve	243
Biscarrosse	245
Mimizan	249
Mont-de-Marsan	255

4 PAYS DE L'ADOUR

Dax	264
Hossegor	272
Capbreton	278
Peyrehorade	282
Saint-Sever	286
Aire-sur-l'Adour	293

5 BASKISCHE KUST EN LABOURD

Bayonne	302
Anglet	317
Biarritz	323
Saint-Jean-de-Luz	342
Hendaye	356
La Rhune	365

Sare	372
Ainhoa	376
Espelette	379
Cambo-les-Bains	382

6 NEDER-NAVARRA EN SOULE

La Bastide-Clairence	394
Grotten van Isturitz en van Oxocelhaya	398
Ossès	402
Saint-Palais	407
Wegen naar Compostela	410
Saint-Jean-Pied-de-Port	416
Saint-Étienne-de-Baïgorry	422
Vallée des Aldudes	426
Forêt d'Iraty	430
Larrau	433
Mauléon-Licharre	437
Forêt des Arbailles	442

7 BÉARN

Pau	450
Orthez	465
Salies-de-Béarn	469
Sauveterre-de-Béarn	473
Oloron-Sainte-Marie	476
Vallée d'Aspe	486
Vallée d'Ossau	493
Château de Montaner	504

8 LOT-ET-GARONNE

Agen	510
Nérac	519
Marmande	526
Duras	531
Villeneuve-sur-Lot	535
Penne-d'Agenais	544
Monflanquin	546

Register	552
Kaarten en plattegronden	563
Woordenlijst	564

Verhuur van woonboten – Voor twee tot twaalf personen om op een bijzondere manier de plaatsjes langs het zijkanaal van de Garonne, de benedenloop van de Lot en de Baïse te verkennen. Er zijn verschillende mogelijkheden: een dag, een weekend en een week. De gegevens van de bootverhuurders langs deze drie rivieren:

Aquitaine Navigation – Port de Buzet-Val d'Albret - 47160 Buzet-sur-Baïse - ☎ 05 53 84 72 50 - www.aquitaine-navigation.com

Crown Blue Line – Écluse 44 - 47430 Le Mas-d'Agenais - ☎ 05 53 89 50 80 - www.crownblueline.fr

Canalous Plaisance – BP 63 - 71160 Digoïn - ☎ 03 85 53 76 74 - www.canalous-plaisance.fr

ERFGOED

Musea – <http://musees-aquitaine.com> – Op de website staan ongeveer 120 bezienswaardigheden.

Châteaux – Fédération nationale des routes historiques : www.routes-historiques.com – Twee tochten om de streek te leren ken-

nen: de kastelenroute 'Route des châteaux d'Aquitaine' en een route langs de mooiste woningen, 'Les plus belles demeures du Béarn et du Pays basque'.

Vestingdorpen – Route des bastides 64: www.bastides64.org

Kunstzinnige ambachten – Route des métiers d'art en Aquitaine : www.tourisme-aquitaine.com – In ieder departement.

Villes et pays d'art et d'histoire – Dit netwerk biedt algemene en speciale rondleidingen (1.30 uur of langer) met door het ministerie erkende gidsen en animatoren. Kinderen maken kennis met het erfgoed door bezoeken en workshops (wo, za en schoolvak.).
📍 Bordeaux (blz. 98), Oloron-Sainte-Marie (blz. 476).

Internet: www.vpah.culture.fr

FIETSEN

De Aquitaine is een paradijs voor fietsers. De *véloroutes et voies vertes* (fietspaden en groene wegen) tellen tien routes, samen bijna 2000 km. De bewegwijzerde **vélo-**

SPANJE PRAKTISCH

Etenstijden en openingstijden

Er bestaan vrij grote verschillen met Nederland en België. Een indicatie: lunch 13.00-15.30 u, diner 20.30-24.00 u.

Banken – 9.00-14.00 u op werkdagen. In de zomer zijn ze 's zaterdags gesloten.

Winkels – 10.00-14.00 u, 17.00-20.00 u. Steeds meer winkels blijven echter open tussen de middag en op zaterdagmiddag. 's Zondags gesloten. In toeristische gebieden zijn de winkels in de zomer open tot 22.00-23.00 u.

Apotheken – 9.30-14.00 u, 16.30-20.00 u. Er zijn regelingen voor nachtdienst en dienst op zo en feestd. In de etalage van elke apotheek hangt een lijst met dienstdoende apotheken.

Toeristische bezienswaardigheden – 10.00-19.00 u.

Post – Postkantoren wordt aangegeven met *Correos*. Postzegels (*sellos*) worden ook in tabakswinkels verkocht (*estancos*).

Telefoon – Om vanuit Spanje naar huis te bellen kiest u 00 gevolgd door 31 (Nederland) of 32 (België) en dan het abonneenummer (9 cijfers). Om naar Spanje te bellen kiest u 00 gevolgd door 34 en het abonneenummer (9 cijfers).

WAT IS ER TE DOEN?

routes verbinden, over een middel-lange of lange afstand, over groene wegen, fietspaden en rustige wegen steden en streken met elkaar.

De **voies vertes** zijn voorbehouden aan voetgangers en niet-gemotoriseerde voertuigen.

Voor kaarten van fietsroutes kunt u terecht bij de comités départementaux du tourisme en de offices de tourisme van de hele streek.

 www.voiesvertes.com
<http://troisv.amis-nature.org>

GASTRONOMIE

Route gourmande du Pays basque – Ferme Berrain - N10 - 64501 St-Jean-de-Luz Cedex - 05 59 54 56 70 - www.routegourmandebasque.com

Route du fromage Ossau-Iraty Pyrénées – 05 59 37 86 61.

 'Wijnroutes', blz. 21.

 Goed om te weten – Alle belangrijke streekproducten vindt u op www.gastronomie-aquitaine.fr

 'Souvenirs' en 'Kookcursussen', blz. 16 en kolom hiernaast.

GOLFEN

De golfsport werd in 1856 in **Pau** geïntroduceerd in Frankrijk. Daarna is het snel een belangrijke sport geworden in de Aquitaine, waar nu ongeveer vijftig golfterreinen zijn. Vraag naar de brochure *Golfen* van het Comité régional du tourisme d'Aquitaine (zie blz. 10).

www.golf-bordeaux-gironde.fr
www.tourismelandes.com
www.tourisme-aquitaine.fr

HARDLOPEN

Marathon des châteaux du Médoc – Deze wordt al meer dan 25 jaar begin september gehouden. De verklede deelnemers rennen door dorpen en langs kastelen, en worden onderweg rijkelijk bevoorradat bij alle proeverijen! Inschrijfformulier verkrijgbaar vanaf november door een berichtje te

sturen naar AMCM: 5 r. Étienne-Dieuzède - 33250 Pauillac - 05 56 59 17 20 - www.marathondumedoc.com

Course pédestre des grands vig-nobles – De 16 km lange wedstrijd wordt de laatste zondag van oktober gehouden en gaat door de beroemde wijnvelden van St-Émilion, die op de werelderfgoedlijst van de Unesco staan. Inschrijven vanaf half september bij dhr. Frustier: secrétariat ASPPT - Cedex 203 - 33500 Libourne - 05 57 51 12 70.

Course des Crêtes du Pays bas-que – Over afstanden van 7 tot 27 km. Al bijna vijfendertig jaar vertrekken de renners begin juli in Espelette. De dag wordt afgesloten met een diner. De deelnamekosten zijn € 17; er is een medische verklaring vereist om aan de hardloepwedstijd mee te mogen doen.

KOOKCURSUSSEN

 Goed om te weten – U vindt de grote chef-koks van de streek, met hun adviezen en recepten op www.cuisine-aquitaine.org

In Gironde

L'Atelier des chefs –

25 r. Judaïque - Bordeaux - 05 56 00 72 70 - www.atelierdeschefs.com

Quai des saveurs – 16 quai des Chartrons - Bordeaux - 05 56 52 94 22 - <http://gastronomie.aquitaine.fr/le-quai-des-saveurs>

Le Chapon fin – 5 r. Montesquieu - Bordeaux - 05 56 79 10 10 - www.chapon-fin.com

Planète Cooking – Planète Bordeaux - RN89 - Afrit 5 - 33750 Beychac-et-Caillau (20 min. van Bordeaux) - 05 57 97 19 92 36 - www.planete-bordeaux.fr

In Landes

Office de tourisme in Hagetmau – Pl. de la République - 40700 Hagetmau - 05 58 79 38 26 - www.tourisme-hagetmau.com

In Lot-et-Garonne

L'Atelier des Sens – Restaurant Michel Trama - 52 r. Royale - 47270 Puymirol - ☎ 05 53 95 31 46 - www.aubergade.com

Cantelausa – 47240 Boussès - ☎ 05 53 65 92 71 (Mme Thollon Pommerol).

KUREN

Al sinds de oudheid genieten de vele minerale en thermale bronnen, van de zuidelijke oever van de Adour tot de Pyreneeën, grote bekendheid. Het kuren kwam in de 19de eeuw weer in mode, met name dankzij de *route thermale*, een weg die Napoléon III liet aanleggen tussen de kuuroorden Cambo-les-Bains en Eaux-Bonnes (zwavelhoudende bronnen), Salies-de-Béarn (zouthoudende bronnen) en Dax (modder).

Centre national des établissements thermaux – 1 r. Cels - 75014 Paris - ☎ 01 53 91 05 75 - www.france-thermale.org

RUGBY

Behalve grote nationale en internationale wedstrijden worden er ook amateurwedstrijden gespeeld. Vraag het programma bij de offices de tourisme.

Fédération française de rugby – 9 r. de Liège - 75431 Paris Cedex 09 - ☎ 01 53 21 15 39 - www.ffr.fr

SKIËN EN BERGEN

In **Arette-la-Pierre-St-Martin** en **Gourette** kunt u zich overgeven aan de nieuwste skidisciplines. Langlaufen wordt vooral beoefend in **Issarbe** en **Somport-Candanchu**.

📞 Kijk voor meer informatie over deze vier wintersportcentra op www.lespyrenees.net en www.pyrenees-online.fr: gids met locaties in Pyreneeën en informatie over skioorden.

Carte N'Py – De skioorden van Gourette en La Pierre-St-Martin, en zeven skioorden in Hautes-Pyrénées hebben de handen ineen geslagen en bieden de vakantiegangers één kaart, zodat ze niet verschillende passen hoeven te kopen en ook nog van bijkomende voordelen kunnen genieten. www.n-py.com

SOUVENIRS

📁 U vindt de selectie adressen van boetiekjes en ambachtslieden in de 'Adresboekjes' in het deel 'Steden en bezienswaardigheden'.

Streekproducten

Marchés au gras – Op deze traditionele markten kunt u verse en bereide eenden en ganzen, maar ook verse en al bereide ganzen-lever kopen. De meest pittoreske zijn die van Agen, Dax, Langoiran, Monségur, Orthez, Peyrehorade en Villeneuve-sur-Lot.

Verse producten: *Confits* en *foie gras*, ham van Bayonne, Baskische vleeswaren, oesters uit het Bassin d'Arcachon, kaviaar uit Gironde (vrij zeldzaam), schapenkaas uit de Pyreneeën (appellation Ossau-Iraty).

Zoetigheden: Chocolade uit Bayonne, gedroogde pruimen uit Agen, *canelés* uit Bordeaux, markons uit St-Émilien en St-Jean-de-Luz (*mouchous*), Baskische koek, *coucounettes* uit Pau, jam van zwarte kersen uit Itxassou en honing uit de bergen.

Wijn en brandewijn: Grands en petits crus van Bordeaux-wijnen, plaatselijke wijnen als de jurançon, de tursan, de buzet, armagnac en floc de Gascogne in Landes, izarra (likeur) in Baskenland.

Folklore

Koebellen: Elke door de herder zelf vervaardigde bel maakt een ander geluid. Zo kan hij al zijn dieren her-

WAT IS ER TE DOEN?

kennen. De koebellen worden nog steeds gemaakt in Nay (in Béarn).

Stelten: De stelten zijn 85 à 120 cm lang en worden met leren bandjes aan de benen vastgemaakt. De voeten rusten op houten steuntjes. Een demonstratie? Ga dan onder andere naar de 'ferias landaises' in Dax en de Mont-de-Marsan.

Chistera: Onmisbare uitrusting bij *pelotte* (tenminste bij een van de drie varianten). De *chistera* heeft de vorm van een lange rieten gebogen handschoen waarin de bal wordt opgevangen en weer onmiddellijk geworpen. 🧢 Chistera-fabriek Gonzalez, blz. 322.

Makhila: Deze typische Baskische stok is meer dan een wandelstok, want in de knop zit een mes verborgen. U vindt gespecialiseerde werkplaatsen in Bayonne (zie blz. 315) en Larressore (zie blz. 384).

Pelgrimsstaf: Zo heet de grote wandelstok, de trouwe metgezel van de pelgrims naar Compostela.

Kalebas van de wandelaar: Deze soepele en lichte kalebas uit geitenhuid komt oorspronkelijk uit Spanje, maar hoort nu ook bij het erfgoed uit Béarn.

Kleding en decoratie

Paraplu van de herder: Deze paraplu, met baleinen van rotan, riet of hout om de bliksem niet aan te trekken, valt op door zijn grootte (diameter 140 à 180 cm). Zo konden de herders zich ook beschermen tegen de zon. U vindt ze nog in Pau.

De espadrille: dit bij uitstek Baskische schoeisel is spiraalsgewijs genaaid en van boven dichtgemaakt met linnen of katoen. Het wordt gemaakt in Mauléon-Licharre (zie 'Hoofdstad van de espadrille', blz. 438).

Baskisch textiel: U vindt het overal in Baskenland, maar ook in Oloron-Ste-Marie en Coarraze.

Zuivere wol: De wol die schaapherders in de Pyreneeën naar de spin-

nerij brengen, wordt gebreed en vervolgens ontward op een kaardmachine, die de kaardenbollen van vroeger vervangt. Dekens en truien voelen hierdoor fluweelzacht aan.

Baret: Dit symbool van Frankrijk komt oorspronkelijk uit Béarn en werd later Baskisch. Er staat nog een grote barettenfabriek in Oloron-Ste-Marie (het bedrijf Beatex Prod) en in Nay (het bedrijf Blancq-Olibet). In Bayonne kunt u er ook een op maat laten maken.

SURFEN

De stranden aan de kust in Landes en Baskenland, met de indrukwekkende rollers in de Golf van Biskaje, vormen een waar paradijs voor surf-fanaten.

De **beste surfspots** vindt u in Lacanau-Océan, Le Porge-Océan, Arcachon (Arbousiers), Mimizan, Seignosse-Le Penon, Hossegor, Capbreton, Anglet (Sables d'Or en Cavaliers), Biarritz (Baskische kust en Grande Plage), Bidart (centrum), Guétary (Parlementia), St-Jean-de-Luz (Lafitenia) en Hendaye (Grande Plage).

Fédération française de surf – 123 bd de la Dune - 40150 Hossegor - ☎ 05 58 43 55 88 - www.surfingfrance.com

THALASSOTHERAPIE

De kusten van Aquitaine zijn befaamd om de centra voor thalassotherapie, met name aan de Baskische kust. U vindt hoofdzakelijk centra in Arcachon, Hendaye, Biarritz, Anglet en St-Jean-de-Luz.

France Thalasso – Syndicat national professionnel de la thalassothérapie - 125 bd de la Mer - 64700 Hendaye - ☎ 05 59 51 35 03 - www.france-thalasso.com

🧐 **Goed om te weten** – Er bestaat een website die geheel aan thalasso aan de Baskische kust is gewijd: www.thalassocotebasque.com

Smullen in Aquitaine

Dankzij natuurlijke bronnen zorgen mannen en vrouwen in Aquitaine voor behoud en ontwikkeling van eeuwenoude kennis, die altijd van grote kwaliteit is en specifieke en kenmerkende activiteiten in stand weet te houden: de wijnen van de côtes, de oesters uit het bassin, de kazen uit Baskenland en de foie gras van Landes... Evenzovele beroepen illustreren deze levenskunst. Aquitaine is trots op haar tradities en producten en weet zo de culinaire, altijd inventieve centra in stand te houden. Hier zijn kwaliteit en smaak op vorstelijk niveau.

In Gironde

VIS EN ZEEVRUCHTEN

De keuken van de Bordelais maakt gebruik van **elft**, zalm, **lamprei**, paling en spiering uit de Garonne. De lamprei 'à la bordelaise' wordt in zijn eigen bloed gekookt, zoals een ragout, daarna worden een pittige rode wijn en prei toegevoegd. Voordat de elft wordt geserveerd, wordt hij eerst gemarineerd in witte wijn en olie met een lauriersmaak. Maar de 'koning' onder de vissen uit het estuarium blijft de **steur**. Rond 1920 bracht een Wit-Rus het recept voor de bereiding van kaviaar naar Aquitaine. In vijftien jaar tijd kwam

een echte kaviaarindustrie op gang. Tot in de jaren vijftig werd jaarlijks drie tot vijf ton geproduceerd.

Tegenwoordig profiteren de bedrijven in Aquitaine van de nagenoeg verdwenen Russische en Iranese steur, die het belangrijkste aandeel in de markt hadden. Ze zorgen nu voor het grootste deel van de Franse productie.

De **garnalen** van het Estuarium zijn een specialiteit geworden van Bourg-sur-Gironde. Deze witte garnalen worden 's zomers gevangen en klaargemaakt met laurier en wat anijs en ze worden in heel wat cafés aangeboden bij het aperitief. Als u langs het Bassin d'Arcachon komt, is het onmogelijk verder te trekken zonder een mand **oesters** onder de

BORDEAUXSAUS

Veel gerechten worden afgemaakt met deze beroemde wijnsaus. Het recept is als volgt: breng twee glazen rode bordeauxwijn aan de kook, voeg zes fijngesnipperde sjalotjes toe, een takje tijm, een snufje zout, witte peper en nootmuskaat. Laat dit mengsel tot driekwart inkoken. Voeg, van het vuur af, 60 g rundermerg toe dat van tevoren in kokend water is gedompeld, en wat fijngehakte peterselie. Voeg ten slotte een paar kleine klontjes boter toe, warm dan de saus weer op zonder te laten koken.

Specialiteiten uit Landes: pastis is geurig gebak met sinaasappel of rum.

J.-D. Sudres / MICHELIN

arm, nadat u ze in een traditionele vissershut heeft geproefd.

 Bassin d'Arcachon, blz. 220.

VLEES

Ook wat de veeteelt betreft blijft Gironde niet achter. Het **lamsvlees van Pauillac** staat bekend om zijn uitzonderlijke malsheid. De lammeren worden gefokt in een schaapskooi en niet gespeend. Maximaal 75 dagen oud worden ze geslacht. Het **rundvlees van Bazas** heeft ook het rode label gekregen. Het is beroemd om zijn verfijnde smaak en komt van eersteklas fokkerijen, die de beste vleesrassen kozen, met name de befaamde Bazadaise. Ze groeien op in de weiden en worden gevoed met mais, gerst of tarwe.

ZOETIGHEID

In Bordeaux geniet men van de **canelés**, kleine gekaramelliseerde gebakjes, zacht van binnen. De stad St-Emilion is beroemd om haar heerlijke **makarons**. Deze zachte en krokante wondertjes, gedoopt in

rode wijn bij het aperitief of geserveerd bij de koffie, bestaan al sinds 1620. Dit is het jaar waarin ze door de nonnen van de stad werden bedacht. Volgens een legende werden **pralines** (amandelen gebakken in suiker) voor het eerst in **Blaye** gemaakt, in 1649 door hertog César de Choiseul du Plessis-Praslin. Hij was door Mazarin gestuurd om een einde te maken aan de opstand van de stad Bordeaux, die vijandig stond tegenover de koninklijke macht. Hij nodigde de gezworenen van de Bordelais uit voor het diner en verleidde hen door ze dit suikergoed aan te bieden, dat speciaal voor deze gelegenheid was bedacht door zijn chef-kok. Het verhaal gaat dat deze bonbons, 'zo simpel in hun eenvoud', er ook voor zorgden dat de hertog het hart van menige vrouw aan het hof veroverde! Ten slotte de **vijg van Bourg**, ook wel de 'lek-kernij van de koning' genoemd. De jonge Lodewijk XIV wilde tijdens een wandeling in een tuin in Bourg een vijg plukken die aan een, voor hem, te hoge tak hing. Een monnik

tilde hem op zodat hij de begeerde vrucht zou kunnen bereiken, maar dit gebaar leverde de monnik een veroordeling op wegens majesteitschennis. De koningin-moeder verleende de monnik gratie en dit verhaal eindigde met de vervaardiging van een lekkernij op basis van gekonfijte vijg in een jasje van amandelspijs en chocolade.

In Landes

VLEES

De **foie gras** van gans of eend behoort tot een streekgebonden traditie die sinds lange tijd wijd en zijd bekend is. Tegenwoordig wordt met behulp van een pneumatische gaweuse twee à drie keer per dag griesmeel en maiskorrels door de watervogels opgeslorpt. Na een maand is de gans of de eend zo zwaar dat hij nog maar nauwelijks kan lopen. Als ze niet meer kunnen opstaan, zijn ze 'precies goed'. **Magret** of eendenborstfilet wordt vers en gegrild gegeten en naar smaak meer of minder doorbakken. Gerookt vind je hem terug in de 'salade landaise'. Van het vet wordt **confit** gemaakt. Een ander prestigieus gevogelte, de '**scharrelkip van Landes**', werd in 1965 als eerste Franse product bekroond met het rode label. Ze groeit op in totale vrijheid in de buitenlucht en haar vlees is een malse lekkernij. Voor liefhebbers van vliegwild heeft Landes de befaamde **hout-duif**. Deze wordt geroosterd en bij voorkeur saignant gegeten in salmi's en confits.

De **salmi** is een bereiding van in stukjes gesneden geroosterd wild of gevogelte. Het vlees van het karakas wordt samen met het slachtafval fijngehakt tot een dikke saus en door een fijne zeef gegoten. Als de saus kookt, worden de stukjes gevogelte toegevoegd. Ook de runderen van Landes zijn trots ver-

tegenwoordigd in het beroemde **Chalosse-rund**, dat afstamt van het Limousinras of van de blonde d'Aquitaine. Het dier groeit afwisselend in wei en stal op en wordt gevoed met veevoer en mais. Het vlees is smaakvol en mals.

GLASAALTJES

Tegen het eind van de winter wordt er op elver gevestigd, hier **glasaaltje** genoemd. Het zijn minuscule aaltjes die stroomopwaarts de Gironde en de Adour op zwemmen en 's nachts worden gevangen door de vissers met hun fijnmazige netten. Ze zijn goud waard en worden verkocht op de markten van Aquitaine. Klaargemaakt in olijfolie is het een erg gewild gerecht, vooral voor de Spanjaarden. De vangst is gereguleerd omdat het glasaaltje zeldzamer wordt; de Aziatische markt heeft de prijzen opgedreven.

GROENTE EN FRUIT

De **kiwi van de Adour** is met de streek van de Orthe (zie blz. 283) verbonden en is de enige kiwi die erkend is door een IGP (een beschermende geografische aanduiding, een categorie die volgt op de AOC's, naar Europese maatstaf) en hij zou de lekkerste van Europa zijn! Hij doet zijn voordeel met het zachte oceaanklimaat en de rijke alluviale gronden en wordt geteeld op meer dan 600 ha in de dalen van de Gave en de Adour, die alleen al zorgen voor een kwart van de Franse productie.

Ook de **zandasperge**, waarvan het departement jaarlijks 3500 ton produceert, heeft net een IGP gekregen. De zandgrond van Landes, Blayais en Gironde zorgt voor een ideale bodem. Wit, fris en zacht komt ze vanaf de maart op de markten. Deze asperge, lekker met een slasausje, een omelet of een salade landaise, smaakt ook erg goed bij pens of eendenborstfilet.

In Lot-et-Garonne

PRUIMEN EN TOMATEN

De **tomaat van Marmande**, die gekweekt wordt in kassen, vindt u van februari tot november op de markt. Agen heeft internationale bekendheid verworven door de gedroogde pruim, die verkregen is van verse pruimen die komen van een geënte boom, de **veredelde pruimenboom**. Er zijn verschillende variëteiten, maar de Robe-Sergent is tegenwoordig verreweg de belangrijkste. Agen is eigenlijk alleen een tussenstation. De pruim wordt vooral geteeld in de **Vallée de Lot**, waar ze na de pluk direct wordt gesorteerd en vervolgens gedroogd in oven of droogkamer. Op een oppervlakte van meer dan 11.000 ha kent de pruimenteel bijna 1500 kwekers. De gedroogde pruim vormt de basis van tal van lekkernijen, zoals de **tourtière**, een gebak van bladerdeeg versierd met gedroogde pruimen.

 Musée du Pruneau in Granges-sur-Lot, blz. 539.

In Béarn

GARBURE

Deze typische boerensoep van Béarn is een maaltijdsoep bereid met verse groenten: aardappelen, kolen, bonen, sperziebonen, waaraan men kokende bouillon met ganzenconfit heeft toegevoegd.

HAM VAN BAYONNE

Wat de naam ook suggereert, de ham is niet gefabriceerd in Bayonne maar in de naburige bergen en vooral in die van Béarn.

De ham van Bayonne, een product van varkens die wroeten in bossen met beuken, kastanjes en eiken, wordt eerst twee weken gepekeld en daarna negen maanden gedroogd. Dankzij een klimaat waar droge en natte periodes elkaar afwisselen, hoeft de ham niet te worden gerookt.

 Maison du jambon in Bayonne, in Arzacq, blz. 295.

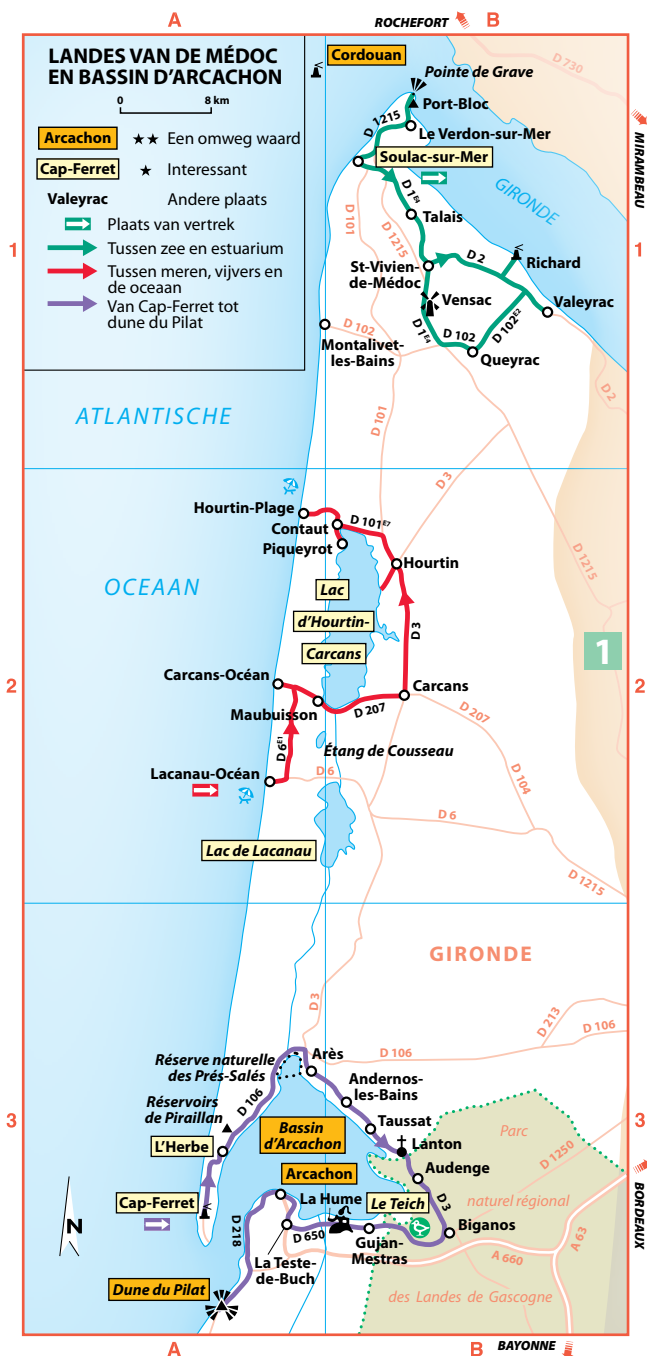
ZALM

Ook zalm prijkt op de menukaart in Béarn. De zalm zwemt stroomopwaarts in de Adour om in de Gave

POULE AU POT

Dit was een van de favoriete gerechten van koning Hendrik. Volgens de traditie moet een kip van twee kilo met spek omwikkeld worden alvorens de vulling te maken die bestaat uit een mengsel van kippenlever, pens, eventueel 200 gr. in kleine stukjes gesneden ham van Bayonne, twee losgeklopte eieren met een snufje peper, zout en nootmuskaat, een gesnipperd sjalotje, knoflook, peterselie, dragon en 30 gr. in koude melk geweekte broodkruim. De kip zorgvuldig opbinden, met hals en vleugels in een pan met minstens drie liter water leggen en aan de kook brengen. Afschuimen, matig zouten en 40 minuten zachtjes laten koken. De klassieke groenten van een pot-au-feu toevoegen: wortels, raap, prei, ui met kruidnagels, selderijstengel, teentje knoflook en anderhalf à twee uur laten pruttelen. Dit smakelijke gerecht kan worden opgediend met elke groente samen met mosterd naar oud recept, augurken en grof zout.

LANDES VAN DE MÉDOC EN BASSIN D'ARCACHON

Landes van de Médoc en Bassin d'Arcachon **2**

Michelinkaart 335 - Gironde (33) en Landes (40)

► **SOULAC-SUR-MER★ EN RONDRIT** 194

67 km ten zuiden van Soulac:

► **LACANAU-OCÉAN EN RONDRIT** 201

73 km ten zuiden van Lacanau-Océan:

► **ARCACHON★★** 206

In de omgeving van Arcachon:

► **BASSIN D'ARCACHON★★ EN RONDRIT** 213

Soulac-sur-Mer

2690 inwoners – Gironde (33)

ADRESBOEKJE: BLZ. 199

INLICHTINGEN

Office de tourisme in Soulac – 68 r. de la Plage - ☎ 05 56 09 86 61 - juli en aug.: 9.00-19.00 u; sept.-juni: ma-vr 9.00-12.30 u, 14.00-17.30 u, za 10.00-12.30 u, 15.00-17.30 u - schoolvak.: ma-vr 9.00-12.30 u, 14.00-17.30 u, za 10.00-12.30 u, 15.00-17.30 u, zo 10.00-12.30 u, 14.00-17.00 u. Het office de tourisme organiseert rondleidingen **in het oude dorp Soulac** en de basiliek Notre-Dame-de-la-Fin-des-Terres – april-sept.: informeer voor openingstijden - gesloten op feestd. - € 4,50 (tot 13 jaar gratis).

LIGGING

Regiokaart B1 (blz. 192) – Michelinkaart 335 E1.

De stad Soulac ligt in het noorden van Aquitaine, tussen het estuarium van de Gironde en de Atlantische Oceaan, 100 km van Bordeaux (via de D1215). In de oude stadskern ligt ook het office de tourisme.

PARKEREN

De parkeerplaats naast de basiliek is gunstig gelegen.

AANRADERS

Het fraaie uitzicht op de vuurtoren van Cordouan vanaf de boulevard du Front-de-Mer; de basiliek N.-D.-de-la-Fin-des-Terres; de rondrit langs de villa's; het mooie uitzicht vanuit de vuurtoren op de Pointe de Grave.

PLANNING

Reken op een halve dag voor Soulac, net als voor de rondrit tussen zee en estuarium. Plak er in de zomermaanden een dag aan om de vuurtoren van Cordouan te bezoeken.

MET KINDEREN

Het toeristentreintje tussen Soulac en de Pointe de Grave (zie 'Sport en Ontspanning', blz. 200); de vuurtoren van Cordouan en het museum op de Pointe de Grave; de wandeling door het Marais du Conseiller (le Verdon-sur-Mer); de vuurtoren van Richard; de windmolen van Vensac.

Aan het eind van de 19de eeuw raakte het strandtoerisme helemaal in zwang en zorgde ervoor dat in Soulac honderden poppenhuisjes verzezen, die de badplaats een enorme bekoring gaven. De zee en het bos zijn vlakbij: luieren op het strand en vervolgens wandelen onder de dennen.

Wandelen

De **rue de la Plage**, tussen de basiliek en de boulevard, is de hoofdstraat: in dit voetgangersgebied zijn de winkels, de voornaamste overdekte markt en het office de tourisme. Verspreid rond het centrum liggen de 19de-eeuwse

villa's, gebouwd van hout en steen, en de 20ste-eeuwse chalets; ze vormen een architectonische geheel. Op de boulevard staat in het westen het musée d'Art et d'Archéologie (bij het casino) en in het oosten, het gedenkteken van de vesting (*bij het zwembad*).

Ook al wordt Soulac redelijk beschermd tegen de golfslag door een hoge zandbank, toch staan de **vier stranden** onder toezicht. Zoals langs de hele Atlantische kust is ook deze badplaats ideaal voor alle watersporten. Vanuit de wijk l'Amélie kunt u op de fiets over een fietspad van 3,5 km op het hoofdstrand komen. Als het te heet wordt in de zon, kunt u verkoeling vinden onder de dennen! Door **het bos** lopen wandel- en fietspaden (*zie 'Sport en Ontspanning', blz. 200*).

Basiliek N.-D.-de-la-Fin-des-Terres

Pl. Aliénor-d'Aquitaine - 9.00-18.00 u - rondleidingen met het office de tourisme (zie 'Inlichtingen' blz. 194).

In Soulac zetten de Engelse pelgrims naar Compostela voet aan wal en daarom kwam de basiliek tegelijk met de bedevaartroutes op de werelderfgoedlijst van de Unesco te staan. Dit 10de-eeuwse benedictijner gebouw was halverwege de 18de eeuw grotendeels overdekt met zand en werd eind 19de eeuw gerestaureerd. Het toont kenmerken van de romaanse architectuur uit de Poitou; de huidige klokkentoren heeft de 14de-eeuwse, die op de kruising stond, vervangen. De bouwwijze volgens de Poitou-school blijkt ook uit het gesloten middenschip en uit de zijbeuken die even hoog zijn als het middenschip. Binnenin zijn op bepaalde kapitelen figuren aangebracht: op de linker pilaar, voor het koor, zien we een overblijfsel van het retabel van het altaar van de H. Veronica, bij de ingang van het koor, links, de H. Petrus in boeien en in het koor Daniël in de leeuwenkuil. In de rechterarm van het transept, staat het polychrome beeld van N.-D.-de-la-Fin-des-Terres, dat sinds de doorreis van de pelgrims naar Compostela een bedevaartobject is geworden.

Musée d'Art et d'Archéologie

1 av. El Burgo-de-Osma - ☎ 05 56 09 83 99 - ♿ - juli-aug.: 15.00-19.00 u; half april-eind juni en sept.: 15.00-18.00 u - gesl. ma-di - € 2,70 (tot 15 jaar gratis).

Door de zich alsmaar terugtrekkende kustlijn in de Médoc konden veel archeologische vondsten worden gedaan; ze werden verzameld door de Fondation médulienne. Uit de **neolithische periode** (5000-2200 v. Chr): vuurstenen, krabbers, beitels, aardewerk, pijlpunten. De rechte bijlen zijn kenmerkend voor het bronzen tijdperk in de Médoc. Veel resten uit de **Gallo-Romeinse periode** zijn gevonden op de Pointe de la Négade: munten, aardewerk dat van zegels is voorzien, vazen van oranjekleurige engobe (met erin gegraveerde maantjes en guilloche), glaswerk, kledingspelden. Het prachtige geelkoperen everzwijn met zijn gestileerde vormen is een Gallisch onderscheidingsteken uit de 1ste eeuw v. Chr. Het museum stelt ook schilderijen en beeldhouwwerken van hedendaagse kunstenaars uit Aquitaine tentoon.

Mémorial de la Forteresse du Nord Médoc

☎ 05 56 73 63 60 - www.forteresse-nord-medoc.org - half juni-half sept.: di, vr en za 10.00-12.00 u, 17.00-19.00 u; half sept.-half juni op afspraak - museum € 5 (tot 17 jaar € 2), museum en vindplaatsen € 7 (kind. € 3).

Het Musée du Souvenir is gewijd aan de bevrijding van de Médoc in augustus 1944. Met een gids kunt u de historische plekken (een aantal bunkers) bezoeken (*ca. 3 uur*).

In de omgeving Regiokaart (blz. 192)

Montalivet-les-Bains A1

18 km ten zuiden van Soulac via de D101 en dan de D02^{E1}.

 62 av. de l'Océan - ☎ 05 56 09 30 12 - www.ot-vendays-montalivet.fr - juli en augustus: 9.00-19.00 u; juni en sept.: ma-za 9.30-12.30 u, 14.00-18.00 u; april-mei 9.30-12.00 u, 14.00-17.30 u; okt.-maart: ma-vr 9.00-12.00 u, 14.00-17.30 u, za 10.00-12.00 u - gesl. 1 jan., 1 en 11 nov. en 25 dec.

Dit badplaatsje is vooral bekend als een van de grootste naturistencentra (zie blz. 21) en om zijn levendige dagelijkse markt in de zomer. Het meest in trek zijn: de 12 km lange stranden, de twee wandelroutes door het moeras, de fietspaden in de bossen, enzovoort.

Rondrit Regiokaart (blz. 192)

TUSSEN ZEE EN ESTUARIUM

 Raadpleeg voor deze rit van 85 km, vanaf Soulac, de kaart blz. 192. Reken 4 uur. Verlaat Soulac in het noorden via de D1^{E4} en rijd de N1215 op.

Pointe de Grave B1

Parkeer bij het gedenkteken. Tegenover Royan ligt Pointe de Grave (gemeente Verdon-sur-Mer), een kaap gevormd door het estuarium van de Gironde, waar in het noorden het dennenbos en de rechte stranden van Landes eindigen. Een **gedenkteken** vervangt de 75 m hoge piramide. Hij herinnert aan de landing van de Amerikaanse troepen in 1917 en werd door de Duitsers neergehaald in 1942. De in het westen gelegerde Duitsers verschansten zich eveneens op deze kaap na de landing in 1944. Hij werd pas in 1945 ontzet.

Vanaf een oude bunker hoog op een duintop hebt u een weids **uitzicht**★ over zee: de vuurtoren van Cordouan, 9 km in zee, het schiereiland en de vuurtoren van de Coubre, de inhammen van Royan, de Gironde, het havengebied van Verdon-sur-Mer.

 In de vuurtoren van de Pointe de Grave is het **musée du Phare de Cordouan** gevestigd. Foto's laten de uitzonderlijke architectonische rijkdom van het gebouw zien en geven ook een beeld van het leven van zijn wachters. U ziet er maquettes van de zes vuurtorens van Gironde (Cordouan, Coubre, Grave, Richard, Hourtin et Cap Ferret). Vanaf het platform (108 treden), hebt u een prachtig uitzicht op het estuarium (oriëntatietafel). ☎ 05 56 09 00 25 - www.asso-cordouan.fr - - juli-aug.: 11.00-19.00 u; mei-juni en sept.-okt.: ma, vr, weekend, en feestd. 14.00-18.00 u; nov.-april na afspraak- gesl. 1 jan., Pasen, 11 nov., 25 dec. - € 2,50 (tot 12 jaar € 1,50).

Van **Port-Bloc** vertrekken verschillende boottochten (zie 'Sport en ontspanning', blz. 200). Meer in het zuiden is een nieuwe jachthaven aangelegd (800 ligplaatsen): **Port-Médoc**.

★★ Vuurtoren van Cordouan B1

☎ 05 56 09 62 93 - www.vedettedelabohe.com - rondleiding na afspraak, duur van het bezoek 3.30 uur, vanaf de Pointe de Grave, april-okt., afhankelijk van getij en weer - gesl. nov.-maart - € 32 (kinderen € 22) inclusief oversteek per boot en entree.

 De vuurtoren (67,5 m), waarin een balustrade de etages in renaissance-stijl scheidt van het classicistische bovenste deel, maakt een onverschrokken indruk. Een ondergrondse gang leidt naar de ronde burcht, die het gebouw

De vuurtoren van Cordouan is de oudste in Frankrijk die nog functioneert.

F. Leroy / hemis.fr

beschermt tegen de woeste golven en waar ook de vuurtorenwachters wonen. Een monumentale portiek op de begane grond komt uit bij een trap van 311 treden, die naar de toren leidt. Op de eerste etage had de koning zijn appartement en op de tweede bevond zich de kapel (boven de deur is een buste van Louis Fox) met een fraaie koepel.

Neem vanaf de steiger in Port-Bloc de D1215 naar Soulac.

Le Verdon-sur-Mer B1

2 r. des Frères-Tard - ☎ 05 56 09 61 78 - 9.00-12.15 u, 13.30-17.00 u (alleen wo en za) - gesl. zo, feestd.

Tussen het stadje en het strand aan het estuarium herinneren vissershutjes aan de vroegere oestercultuur, die nu niet meer bestaat door de opening van de handelshaven.

De haven heeft het dubbele voordeel van een diepzeehaven zonder sluizen of getijden en van een doorgangshaven naar de Gironde: goed voor de grote container- en olieschepen. Krachtige installaties, snelle goederenverplaatsing,

VUURTOREN VAN CORDOUAN

Korte geschiedenis – In de 14de eeuw liet de **Zwarte Prins** een achthoekige toren bouwen waarop een kluizenaar een groot vuur stookte. Toen de toren tegen het einde van de 16de eeuw dreigde in te storten, bouwde **Louis de Foix**, ingenieur en architect die pas de monding van de Adour had verplaatst, met meer dan 200 arbeiders een uitkijktoren met koepel en dakraampjes. In 1789 verbouwde ingenieur Teulère het bovenste gedeelte van het gebouw in Lodewijk XVI-stijl.

Van oceaan tot rivier – Het langsglijden van vrachtschepen in het estuarium van de Gironde is een fraai schouwspel. Bij ruw weer is de doorvaart bij Cordouan moeilijk, maar het uitgraven van de Passe de l'Ouest, die vaak wordt uitgebaggerd, heeft de toegang verbeterd.

LANDES VAN DE MÉDOC EN BASSIN D'ARCACHON

grote opslagplaatsen en -middelen maken hem tot een eersterangs haven.

 Natuurlijkhebbers moeten vooral de wandeling (2 uur) door de **Marais du Conseiller** maken, waarbij een gids uitleg geeft over de inrichting van de moerasgronden, de flora en de fauna (talrijke vogelsoorten). *Association Curuma* – ☎ 05 56 09 65 57 - april-nov.: ma-vr 9.00-18.00 u - rondleiding mogelijk (2 uur) na afspraak - € 2 (tot 12 jaar gratis).

Ga terug naar de D1215 richting Bordeaux. Sla na 4 km links af, de D1E4 op. De weg gaat langs **Talais**, waar u even kunt stoppen bij de oude oesterhaven.

Saint-Vivien-de-Médoc B1

 1 pl. *Brigade-Carnot* - 33590 St-Vivien-de-Médoc - ☎ 05 56 09 58 50 - ma-vr 8.30-12.30 u, 14.00-17.00 u, za 8.30-12.30 u - gesl. op feestd.

Kom bij voorkeur woensdagochtend om te genieten van de drukste **markt** van de Médoc. Stop op uw doortocht bij de **kerk** met zijn mooie romaanse apsis in Saintonge-stijl. De klokkentoren en het middenschip werden na het bombardement van 1943 herbouwd.

Daarna kunt u een bezoek brengen aan de kleine **vissershaven** en de **hydro-cultuurboerderij** 'Eau Médoc', waar onder andere gamba's worden gekweekt op voormalige zoutpannen. ☎ 05 56 09 58 32 - begin juli-half nov.: ochtend en middag; maart-juni: vr-middag, za-ochtend - rondleiding mogelijk, 3 dagen van tevoren aanvragen - gratis; bezoek en drankje € 5.

Ga richting Port-de-St-Vivien en neem de eerste weg rechts (D2). Rechts wordt de Phare de Richard aangegeven.

De weg loopt over een dijk die in de 17de eeuw werd aangelegd bij de drooglegging van het moeras.

Vuurtoren van Richard B1

☎ 05 56 09 52 39 - www.phare-richard.com - - juli-aug.: 11.00-19.00 u; maart-juni en sept.-okt.: dag. beh. di 14.00-18.00 u; nov.-febr.: op tijdig verzoek - gesl. op 1 jan., 1 mei, 25 dec. - € 1,25 (tot 10 jaar gratis).

Toen de vuurtoren er na de sluiting in 1953 verlaten bijlag, werd hem nieuw leven ingeblazen door de jongeren van Jau-Dignac-Loirac (gemeente waar de toren staat), die er een museum in vestigden om zo het verleden levendig te houden. Naast de geschiedenis van de vuurtoren (19de eeuw) wordt ook het leven in het estuarium verteld aan de hand van voorwerpen en documenten. Na beklimming van de 63 treden hebt u een onvergetelijk uitzicht op het estuarium, rijen kruisnetten op de dijk, en op de polders van de Médoc. (oriëntatietafel aan de voet van de toren).

 Op mooie dagen is dit een ideale (ingerichte) picknickplek voor of na een bezoek aan de vuurtoren.

Ga terug naar de D2.

De weg loopt door Port-de-Richard en Port-de-Goulée, voormalige oesterhaven en nu waterspoortd.

Valeyrc B1

Het dorp is in het trotse bezit van een kerk van Paul Abadie, de architect van de Sacré-Coeur in Parijs.

Ga terug naar Port-de-Richard en neem links de D102^{E2}.

Queyrac B1

Temidden van weiden en moeras, wijngaarden en bossen, ligt dit dorp in een natuurlijke en magische omlijsting en nodigt uit tot een wandeling of fietstocht via Vensac tot aan de oceaankust.

Verlaat Queyrac in het noorden via de D102, steek daarna de D1215 over en rijd verder over de D1^{E4}.

Moulin à vent de Vensac B1

19 rte du Moulin - ☎ 05 56 09 45 00 - www.moulindevensac.fr - ♿ - rondleiding juli-aug.: 10.00-12.30 u, 14.30-18.30 u; juni en sept.: weekend en feestd. 10.00-12.30 u, 14.30-18.30 u; april-mei en okt.: zon- en feestd. 14.30-18.30 u - gesl. nov.-maart - € 4 (kinderen € 3).

👤 Deze *moulin à vent* (windmolen) uit de 18de eeuw is in 1858 herbouwd op de huidige plaats. Het is een stenen molen met een conisch dak. Tijdens een bezoek worden de verschillende stadia van de meelproductie uitgelegd, van het malen van het graan tot aan het zeven in de naburige builmolen; ook ziet u er het hoofdaandrijvingsmechanisme van de molen, waarvan sommige eiken onderdelen nog origineel zijn.

SOULAC-SUR-MER: ADRESBOEKJE**VERVOER**

Trein – Er zijn TER-treinen tussen Bordeaux en Soulac, 1.30 uur. Inl. bij de SNCF (zie blz. 8).

Pont – ☎ 05 56 73 37 73 (inl. bij het office de tourisme van Verdon-sur-Mer) - oversteek 20 min. - 30 min. van te voren melden bij de aanlegsteiger - € 21,60 per auto + € 3,10/pers. Regelmatige oversteek ('s zomers om de 30 à 40 min.) tussen Royan en Verdon-sur-Mer.

OVERNACHTEN**Soulac-sur-Mer****DOORSNEEPRIJZEN**

Hôtel Michelet – 1 r. Bernard-Baguenard - ☎ 05 56 09 84 18 - www.hotelmichelet.fr - gesl. nov.-febr. - 20 kamers € 50/77 - ☎ € 7. Dit laat-19de-eeuwse gebouw is al drie generaties van de Michelets. De huidige eigenaren ontvangen de gasten alsof het hun eigen vrienden zijn... De kamers zijn standaard, maar met smaak ingericht, sommige met een balkon en uitzicht op zee.

In de omgeving**GOEDKOOP**

Camping Les Lacs – 126 rte des Lacs - 33780 Soulac-sur-Mer - 3 km ten zuiden van Soulac-sur-Mer via de D101 - ☎ 05 56 09 76 63 - www.camping-les-lacs.com - open van begin april tot half nov. - reserveren aanbevolen - 228 pl. € 28 - restaurant. Ontspannen vakantie in een verfrissende en gemoeidelijke omgeving. Overdekt en openluchtzwembad, speelzaal, bar, pizzeria, supermarktje, straat-toneel...

DOORSNEEPRIJZEN

Tour-Hôtel – ZAC Belloc - 33340 Lesparre-Médoc - 15 km ten zuiden van Soulac-sur-Mer via de RN 215 - ☎ 05 56 73 39 20 - www.tourhotelledoc.com - ♿ - 27 kamers € 47/70 - ☎ € 8. Ideaal gelegen tussen de oceaan en de monding van de Gironde. Recent hotel, ruime, leuk ingerichte en comfortabele kamers, sommige op de beneden verdieping, motelstijl. Ondanks de nabijheid van een industriezone toch een goede plek om op ontdekkings-tocht te gaan.

UIT ETEN

Soulac-sur-Mer

DOORSNEEPRIJZEN

La Pile d'Assiettes – 10 r.

Brémontier - ☎ 05 56 73 69 87 - *gesl.*

6 nov.-1 april - € 18/33. Fraaie ligging 200 meter van de oceaan.

Grote ramen, leuke inrichting (ongepleisterde muren, reclame-affiches) en aangenaam zomerterras. Traditionele gerechten.

In de omgeving

DOORSNEEPRIJZEN

Hôtel des Pins – L'Amélie - 33780

Soulac-sur-Mer - 2 km ten zuidwesten van Soulac-sur-Mer via de D101 - ☎ 05 56 73 27 27 - www.hotel-des-pins.com - - open

1 april-15 nov.-okt.-mei: *gesl. ma en vr tijdens lunch* - € 20/40 - 29 kamers € 55/125 - ☎ € 9,50. Nauwelijks 100 m van het strand. Een visvijver midden in de eetzaal verwijst ten overvloede naar de oceaan, die ook op de kaart nadrukkelijk aanwezig is, naast regionale recepten.

UITGAAN

Casino de la plage – 1 av. Burgo-

de-Osma - ☎ 05 56 09 51 00 -

11.00-4.00 u - *gesl. in febr.*

Speelautomaten, roulette, maar ook bar, restaurant (le Banco) en discotheek.

SPORT EN ONTSPANNING

Natuurexcursies – Programma

en reserveringen bij het office de tourisme van Soulac. Samen met de conseil général van Gironde, worden er gratis natuurexcursies georganiseerd in juli en aug.

(16.00-17.30 u) naar verschillende beschermde natuurgebieden: de Dune de l'Amélie, in Soulac, de Dune de Grave, het moeras van de Logit en van de Conseiller in Verdon-sur-Mer.

👤 Toeristentreintje –

☎ 05 56 09 86 61. Treintje tussen Soulac en Pointe de Grave.

Boottochten – *Inl. via 05 56 09 62 93 of in juli en aug. in het 'pavillon du tourisme', tegenover de pont naar Pointe de Grave - www.vedet-telaboheme.com.* Pointe de Grave is het vertrekpunt van verschillende bootexcursies: bezoek aan de vuurtoren van Cordouan (3 à 4 uur), tocht langs de rotsen van Meschers (2 uur), tocht op het estuarium (2 uur), vissen op zee, materiaal wordt bijgeleverd (halve dag) of hengelen bij Cordouan bij vloed (4 uur).

Wandeltochten – De GR8 loopt tussen Soulac en Pointe de Grave. Plattegronden verkrijgbaar bij de offices de tourisme.

Fietspaden in de Médoc –

☎ 05 56 09 86 61 - *Inl. bij de offices de tourisme.* Ze lopen tussen Pointe de Grave en Lacanau en door naar de kust naar Lacanau-Océan. Plattegronden van het hele gebied tussen Lacanau-Océan en Hourtin-Plage verkrijgbaar bij de offices de tourisme.

Cyclo'Star – 9 r. Fernand-

Laffargue - ☎ 05 56 09 71 38 -

www.cyclostar.fr - april-sept. en

week van Allerheiligen. Ruime materiaalkeuze: fietsen, mountainbikes, crossfietsen, fietsaanhangertjes voor kinderen, tandems. In het zomerseizoen (juli en aug.) is er in L'Amélie-sur-Mer ook een vestiging open.

Lacanau-Océan

4456 inwoners – Gironde (33)

ADRESBOEKJE: BLZ. 204

INLICHTINGEN

De drie badplaatsen Lacanau, Carcans en Hourtin vormen samen de **Médoc Océan**, waarvan het logo, dat uit drie vlinders bestaat, het belang van de natuur bij deze bestemming onderstreept: excursies en ontdekkingsstochten in de natuur, *Guide de séjour et d'activités* in de offices de tourisme en op www.medoccocean.com.

Office de tourisme van Médoc-Océan – Pl. de l'Europe - ☎ 05 56 03 21 01 - www.lacanau.com - juli-aug.: 9.00-19.00 u; mei-juni en sept.: 9.00-12.30 u, 14.00-18.00 u; okt.-april: ma-za 9.00-12.30 u, 14.00-17.00 u. Rondleiding in de oude villa's.

Office de tourisme van Carcans-Maubuisson – 127 av. Maubuisson - ☎ 05 56 03 21 01 - www.carcans-maubuisson.com - juli-aug.: 9.00-19.00 u (zon- en feestd. 10.00-19.00 u); april-juni: ma-za 9.00-12.30 u, 13.30-18.00 u, zon- en feestd. 10.00-12.30 u, 14.30-18.00 u - gesl. 25 dec.-1 jan., 1 en 11 nov.

Office de tourisme van Hourtin – Espl. du Port - ☎ 05 56 09 19 00 - www.hourtin-medoc.com - juli-aug.: 10.00-19.00 u; april-sept.: 10.00-12.30 u, 14.00-17.30 u - gesl. zo okt.-maart. Rondleiding bij het meer van Hourtin.

LIGGING

Regiokaart A2 (blz. 192) – Michelinkaart 335 D 4.

55 km noordwestelijk van Bordeaux via de D1215, vervolgens de D6. De wegen tussen Bordeaux en de Atlantische kust zijn smal en druk, wees dus voorzichtig!

AANRADERS

De vijver van Cousseau, de oevers van het meer van Hourtin en de lagune van Contaut, drie beschermde natuurgebieden.

PLANNING

Lacanau verdient een langer verblijf, maar als u slechts een dag hebt, maak dan een wandeling over een van de talrijke wandelroutes.

MET KINDEREN

Médoc Océan heeft het label 'Famille Plus'; de vijver van Cousseau; de golventuin van de Lacanau Surf-Club (zie 'Sport en Ontspanning' blz. 205).

Pijnbomen, duinen, een lange strook zandstranden, reusachtige golven die de surfers tarten. En wat een water! Zoetwatermeren en de oceaan omringen je aan alle kanten. Wat te kiezen? Wandelen, fietsen, zwemmen of nietsdoen? Een ideale omgeving voor een natuurvakantie, in eigen tempo.

Wandelen Regiokaart (blz. 192)

Deze badplaats aan de oceaan heeft zich ontwikkeld aan de voet van de met zeedennen begroeide duinen. Er is dus geen enkel excuus om niet te wandelen in de *lèdes*, (zanderige valleien met hoge bomen) en over het 14 km lange

LANDES VAN DE MÉDOC EN BASSIN D'ARCACHON

strand. Voor de actievelingen ligt er 120 km fietspad door de pijnboombossen langs de kust. Er zijn meer befaamde surfspots: Plage Centrale, Nord, Sud en Super Sud (afhankelijk van de verplaatsingen van de zandbanken) en ook nog drie golfterreinen, waarvan één met 18 holes.

★ Lac de Lacanau A-B 2

Oppervlakte 2000 ha, lengte 8 km. Er zijn ontelbare snoeken, palingen en baarzen te vangen. Twee stranden met toezicht (de Moutchic in het noorden en de Grande Escourse in het zuidwesten) en alle mogelijke watersporten: zeilen, surfen, waterskiën, kanoën, kajakken, huur van boten en waterfietsen.

🚲 U kunt te voet of met de fiets het meer rond tussen Lacanau en Les Nerps.

Rondrit Regiokaart (blz. 192)

TUSSEN MEREN, VIJVERS EN DE OCEAAN

📺 Om deze rit van 51 km (vertrek uit Lacanau-Océan) te bekijken, zie kaart blz. 192, reken op 4 uur.

Door de duinen tegengehouden waterstromen hebben langs de hele kust een snoer van meren en vijvers gevormd, die met elkaar verbonden zijn door kanalen. Natuurlijke liefhebbers en sportfanaten zullen hun geluk niet opkunnen. *Neem bij het verlaten van Lacanau-Océan links de D6^{E1} door het bos.*

Étang de Cousseau A-B 2

Parkeer op de parkeerplaats aan de kant van de D6^{E1} in het plaatsje Marmande. ☎ 05 56 91 33 65 - www.sepanso.org - hele jaar gratis toegang - rondleidingen en natuurexcursies zijn mogelijk: inlichtingen en inschrijvingen bij het office de tourisme van Lacanau-Océan. Gids voor de bezoeker: € 4,50.

U bereikt dit natuurreservaat via een wandelpad of over geasfalteerde fietspaden door het staatsbos van Lacanau (bij de verschillende ingangen kunnen fietsen worden gestald). De vijver, die in het westen wordt omgeven door komvormige duinen, loopt in het oosten tot aan een moeras door (niet toegankelijk).

🧑🏻 Langs het pad vertellen **informatieborden** over de fauna (everzwijnen, zeeoaien, trekvogels, insecten...) en de flora (pijnboomen, aardbeibomen, groene eiken, waterlelies...) van het reservaat en ook over de techniek van de harswinning.

Neem aan het eind van de D6^{E1} de D207 om van de kust te genieten, of sla meteen rechts af.

Carcans-Maubuisson A2

🧑🏻 De badplaats **Carcans-Océan** heeft twee stranden met toezicht en een surfspot. In de paasvakantie en in de zomer is er een kinderprogramma met tal van activiteiten.

Zo'n 4 km landinwaarts ligt **Maubuisson**, van waaruit het meer Hourtin-Carcans (zie hierna) is te bereiken. In een bakstenen gebouw, vlak bij het office de tourisme, is het **Maison des arts et traditions populaires** gevestigd, dat is gewijd aan het bos van Landes. ☎ 05 56 03 41 96 - ♿ - half juni-half sept.: di-za 15.00-19.00 u - € 3,50 (kind € 1,60).

★ Lac d'Hourtin-Carcans B2

Dit natuurlijke en afgelegen meer is met zijn oppervlakte van meer dan 6000 ha het grootste zoetwatermeer van Frankrijk. In het noorden wordt het

WEETJE

 Al eeuwenlang doorkruisen natuurlijke en kunstmatige kanalen Landes (tussen de vijvers, voor irrigatie van de akkers). Lacanau betekent 'het kanaal'.

 De 45ste breedtegraad (op gelijke afstand van de evenaar en de noord-pool) loopt door Aquitaine ter hoogte van Lacanau en ook door St-André-de-Cubzac (zie *Bourg*, blz. 182).

meer omgeven door moeras, aan de oostoever zijn zanderige vlakten en langs de westoever liggen duinen, die op sommige plaatsen wel 60 m hoog zijn. Bij **plage Sud** (Maubuisson) kan worden gezwommen en heeft men een mooi zicht op een groot deel van het meer. Verschillende watersporten kunnen hier worden beoefend, net als in **Bombannes**.

Rijd in noordelijke richting vanuit Carcans via de D3. Sla links af, volg de weg en neem vervolgens de bosweg.

 De **oevers van het meer van Hourtin**, die bestaan uit pijnbos, heide, weiden en moerassen, zijn geklasseerd als 'gevoelig natuurlandschap', met het doel dit gebied met zijn gevarieerde flora en fauna te beschermen. Om alle rijkdom te leren kennen, worden er rondleidingen georganiseerd (zie 'Inlichtingen' blz. 201).

Hourtin is het beginpunt van de meren- en kanalenroute van het zuidwesten en er kunnen, dankzij de ontwikkeling van **Hourtin-Port**, 500 plezierjachten aanleggen. Zeilen, surfen, kanoën, waterfietsen... er is van alles te doen om van het meer te genieten. In Hourtin-Port en aan de andere kant op de noordwestelijke oever in **Piqueyrot (B2)** zijn verhuurbedrijven te vinden. Op de stranden in de buurt van deze twee watersportcentra is 's zomers toezicht.

Hourtin B2

Het dorp Hourtin, met zijn traditionele markt op donderdagochtend (in de zomer ook op dinsdag en zaterdag) ligt 11,5 km van **Hourtin-Plage (A2)**. In de badplaats en in de hoofdstraat die uitkomt bij de oceaan, is veel drukte, vooral 's zomers bij mooi zwemweer. Er is een fietspad tussen de twee plaatsen. *Neem de D101^{E7} naar Hourtin-Plage. Parkeerplaats na ca. 4 km.*

 2 km heen en terug. Vanuit het gehucht Contaut (**B2**) slingert een hoge houten loopbrug (let op met kinderen) enkele honderden meters door zeer dichte plantengroei in het meergebied dat door de lagune wordt beschermd. Borden met uitleg helpen de individuele bezoeker, maar ook een natuurwandeling met een gids is mogelijk (zie 'Inlichtingen', blz. 201).

Vertaling	Fred Bleumer, Mart Nelissen, Harrie Nelissen
Redactie	Karin Snoep
Opmaak	Jan Bos, Asterisk*, Amsterdam
Omslagfoto	Shutterstock/Lagui
Oorspronkelijke titel	Le Guide Vert Aquitaine
Oorspronkelijke uitgever	Michelin, Parijs
Uitgevers	Anne Teffo (Michelin, Parijs) Lieven Defour (Lannoo, Tielt)
Eindredactie	Irène Lainey
Redactie	Pierre Chavot, Blandine Catta, Sandrine Salier, Séverine Cachat, Sophie Pothier
Grafisch ontwerp	Christelle Le Déan
Omslagontwerp	Keppie&Keppie, Varsenare
Cartografie	Pierre-Louis Centonze, Thierry Lemasson, Stéphane Anton, Michèle Cana
Met dank aan	Aurélié Bleuzen, M. en Mme Borghetti, Didier Broussard, Maria Gaspar, Pascal Grougon, Danièle Jazon, Sonia Lambert

© Michelin, 2012

© Cartografie: Michelin

© Nederlandse tekst: Uitgeverij Lannoo, nv, Tielt, 2013

Het redactieteam heeft de grootste zorg besteed aan de samenstelling en de controle van deze gids. Maar omdat de gegevens voortdurend gewijzigd worden, moet de praktische informatie (prijzen, adressen, bezoeken, telefoonnummers, bezienswaardigheden, internet-adressen) worden beschouwd als een aanwijzing. Het is dan ook best mogelijk dat bepaalde info bij het verschijnen van deze gids niet helemaal correct of volledig is. Wij kunnen daar niet verantwoordelijk voor worden gesteld.

Deze gids bestaat voor en door u; u bewijst ons dan ook een grote dienst door eventuele tekortkomingen of vergissingen te melden. Aarzel niet om ons uw opmerkingen en suggesties over de inhoud van deze gids mee te delen. Bij een eerstvolgende bijgewerkte editie zullen wij daar rekening mee houden.

Contactadres

De Groene Reisgids
Uitgeverij Lannoo
Kasteelstraat 97
B-8700 Tielt
degroenereisgids@lannoo.be

De Groene Reisgids
Uitgeverij Terra Lannoo bv
Papiermolen 14-24
3994 DK Houten
degroenereisgids@terralannoo.nl

www.lannoo.com

D/2013/45/11 - NUR 512
ISBN 978 90 209 7520 8

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.